

РЕШЕНИЕ

№ 39413

гр. София, 26.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 23.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **4313** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 84, ал. 3, във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. А. К., [дата на раждане] в [населено място], обл. А. А., С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., със съдебен адрес [населено място], [улица], срещу решение № 1683/14.02.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, на чуждия гражданин е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че административният акт е постановен при неизяснена фактическа обстановка и при липса на задълбочен анализ на заявленията от чуждия гражданин обстоятелства. Според жалбоподателя тези нарушения са довели до неправилно прилагане на материалния закон, установяващ предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Твърди се неправилност на извода на административния орган, че жалбоподателят не е заявил за него да е налице риск от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, че по отношение на жалбоподателя не съществува заплаха, свързана с живота и сигурността му. Даже напротив, твърдените от лицето факти се потвърждават с новото положение в С., като в тази връзка административният орган е цитирал неактуални справки. Твърди се, че административният акт е в противоречие с практика на ЕСПЧ. Постановен е без да се отчита принципа за бежанец *sur place*. Жалбоподателят моли решението да бъде отменено.

В съдебното заседание жалбоподателят се явява лично.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт К., оспорва жалбата и моли

същата да бъде отхвърлена.

СГП не е изразила становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на молба до ДАБ при МС за предоставяне на международна закрила с вх. № В-13-1124/04.09.2024 г., подадена от Х. А. К., [дата на раждане] в [населено място], обл. А. А., С., етническа принадлежност - кюрд, вероизповедание - мюсюлманин, семейно положение - неженен, ЛНЧ: [ЕГН]. Тъй като чужденецът не разполагал с документи за самоличност, последната била установена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В административното производство чуждият гражданин е представил едноличен граждански регистър в оригинал.

На 10.03.2025 г. е изготвена докладна записка с рег. № ПМЗ-В-721, видно от която Х. А. К. не е изчакал края на административното производство за предоставяне на международна закрила, а е напуснал самоволно „ПМЗ-кв. В.“, където е бил настанен, като е подал молба за външен адрес под наем и е оставил актуален телефонен номер за връзка.

С кандидата е проведено интервю по Глава VI, Раздел I - чл. 63а от ЗУБ, резултатите от което са отразени в протокол с рег. № УП 7066/22.10.2024 г. В хода на производството жалбоподателят е заявил, че е напуснал С. нелегално на 10.08.2024 г., като е заминал за Турция и е останал там 10 дни. Пристигнал е в България около 23.08.2024 г. като е преминал нелегално от Турция. Не притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава-членка на ЕС. Не е подавал молба за международна закрила в друга държава. Не е бил арестуван в С., не е осъждан. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност. Не е имал проблеми заради религиозната си принадлежност. Не е участвал във въоръжени групировки. Не е участвал в политически партии. В С. последно е живял в [населено място], обл. Х.. В С. са останали родителите му, двама братя и три сестри. Не е отбил военна служба. В С. е бил заварчик по професия. Напуснал е С., защото не е искал да служи в казармата. Иска да работи и да се установи в България, за да помага финансово на семейството си. Иска да продължи образованието си в България. Взел е пари на заем, които трябва да върне. Районът, в който е живеел е под политически контрол на кюрдите. Не е бил заплашван лично в С..

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-16969/08.10.2024 г. (рег. № УП 7066/09.10.2024 г. в ДАБ при МС), съгласно което ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в България на лицето Х. А. К., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

От старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ – [населено място] до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 7066/07.02.2025 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага на чужденеца да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С решение № 1683/14.02.2025 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. А. К.. Решението е връчено на лицето лично на 10.04.2025 г. Жалбата е подадена на 23.04.2025 г., видно от поставения входящ номер.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председателят на ДАБ при МС, в съответствие с правомощията му по чл. от 75 ЗУБ.

Административният акт е в писмена форма, подписан е от издателя си и като цяло отговаря на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската история, така и обстановката в страната на произход – С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията е преведен на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което не се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на законовите предпоставки за това. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му на произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително. Неоснователно е твърдението в жалбата, че административният орган в решението си е цитирал неактуални справки. В административната преписка е приложена цитираната в решението на ДАБ справка с вх. № МД-02-60/29.01.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ към МС, актуална към момента на постановяване на оспорения административен акт. Представените в съдебно заседание от представителя на ответника справки – от 03.07.2025 г. и от 10.09.2025 г. не променят извода на административния орган, като същите свидетелстват, че към този момент в С. не е налице въоръжен конфликт, както и че се затвърждава тенденцията за доброволното завръщане на сирийски бежанци в С.. Като основна причина за това се сочат политическите развития и подобрената сигурност, нарастващата подкрепа за новата власт в С. на САЩ, Европейския съюз и Турция.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справката на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република С., с отчитане на актуалната

политическа и икономическа обстановка в държавата.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю Х. А. К. не посочва да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., за да търси работа, за да издържа семейството си и да продължи образованието си в България, но няма данни или твърдения същият да е бил преследван. Жалбоподателят е преминал нелегално в Турция, а оттам е преминал нелегално на територията на Република България. От изявленията на чуждия гражданин и събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно неоснователността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Между страните няма спор, а и от представената по делото справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № МД-02-60/29.01.2025 г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република се установява, че към този момент в С. не е налице въоръжен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетата по делото справка е изготвена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че към момента на подаване на молбата за закрила и постановяване на административния акт, в С. не е налице въоръжен конфликт по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по

себе е изложен на реален риск от посегателство. Дори и в справката от 29.01.2025 г. да са налице данни за безредици и конфликти, представляващи „постоянна заплаха за териториалната цялост на С.“, то тези действия не са повсеместни, а обхващат определени части от територията на С..

Както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е напуснал самоволно С., преминал нелегално в Република Турция, след което е преминал в Република България отново нелегално. Няма данни да е бил гонен и преследван. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в С..

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната на произход, като данните от справката на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ към МС, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

От справката, налична в административната преписка се установява, че на 27 ноември 2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“, чийто контрол преди това е ограничен до части от провинциите А. и И., започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. Първоначално бунтовниците превземат А., втория по големина град в страната, на 5 декември пада [населено място], а два дни по – късно е превзет третият по големина град в С. – Х.. На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от „Х. Т. ал Ш.“ навлизат в Д., а същия ден президентът Б. А. напуска страната. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. По отношение на хуманитарната реакция в страната – ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения като болници и пътища. Според ООН от 27 ноември 2024 г. 1,3 милиона души в С. са получили хранителна помощ, въпреки това нуждата от храна и хуманитарна помощ остава. В периода 8 – 29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С.. От началото на 2024 г. до 29 декември 2024 г. 419 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата, от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.. На 30 декември 2024 г. Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам. На 6 януари 2025 г. Световната здравна организация осъществява първата за 2025 г. трансгранична мисия на ООН в С. С., провеждайки обучение за парамедици в А., Северно А.. През следващите дни са планирани допълнителни трансгранични мисии от Турция, а през 2024 г. ООН е изпълнила общо 386 трансгранични мисии в С. С. – средно 30 мисии на месец, предимно за наблюдение на проекти, извършване на оценки и ангажиране на общности. На 7 януари 2025 г. първият международен полет след падането на режима на Б. А. се приземява на международното летище в Д.. През януари 2025 г. САЩ предоставя шест месечно изключение от санкциите върху С., т.нар. „общ лиценз“, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С..

Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли 2025 г. позволява определени трансакции с държавни институции, включително болници, училища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и със свързани с „Х. Т. ал Ш.“ организации в цяла С.. Изключението също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за възстановяване на страната. След премахване на санкциите Катар обявява, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство. В справката е посочено още, че според специалния пратеник на ООН за С. към 8 януари 2025 г. ситуацията със сигурността в някои региони се подобрява, но безредиците продължават в крайбрежните региони, Х. и Х.. Въоръжени групи, включително терористичната мрежа „Ислямска държава“, и над 60 групи с противоречиви цели също представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С.. Специалният пратеник съобщава за конфликта между Сирийската национална армия и Сирийските демократични сили. Хуманитарната ситуация също остава сложна – почти 15 милиона сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 милиона са засегнати от остра продоволствена несигурност, а над 620 000 са вътрешно разселени. Доставките на вода и електричество са ограничени за повече от 400 000 души. Въпреки тези данни за безредици и конфликти, следва да се посочи, че тези действия не са повсеместни, а обхващат определени части от територията на С..

Представените по делото справки - от 03.07.2025 г. и 10.09.2025 г. не променят извода на административния орган в оспорения административен акт. От тях се установява затвърждаване на тенденцията за доброволното завръщане на сирийски бежанци в С., а като основна причина за това се сочат падането на режима на Б. А., политическите развития и подобрената сигурност, нарастващата подкрепа за новата власт в С. от страна на САЩ, Европейския съюз и Турция.

От цитираните справки, а и от публично известни международни източници се установява, че бунтовниците, водени от „Х. Т. ал Ш.“ са навлезли в [населено място], свалили са режима на Б. А. и той е напуснал С.. Правителството в оставка и бунтовниците работят за прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, осигурявайки възможност за развитие на Р С. като демократична държава.

Въз основа на представените справки се прави извод, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Всичко това води до извод, обоснован и от административния орган, че за Х. А. К. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на Х. А. К. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноси, съдът не дължи произнасяне в тази насока.
Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А. К., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С. срещу решение № 1683/14.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия: